ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 10 + 8 + 8 = 26] [ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 7

Total No. of Questions : 10 + 8 + 8 = 26] [Total No. of Printed Pages : 7

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 110-M (NS)

Code No. : 110-M (NS)

ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು (ಕಿ.ಪ್ರಾ.ಶಾ)
ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಮರಾಠಿ
FACILITATING LEARNING (LPS)
FIRST LANGUAGE — MARATHI

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)
(New Syllabus)

ದಿನಾಂಕ : 01. 07. 2015

Date : 01. 07. 2015

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.00 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1.00 ರವರೆಗೆ] [ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 60

Time : 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ
Register Number of the Candidate

सामान्य सूचना :

* ही प्रश्नपत्रिका 60 गुणांची आहे.
* प्रत्येक उत्तराचे चिंतन, संघटन करून या प्रश्नपत्रिके मधील उत्तरे लिहीण्यासाठी 3 तास अवधी दिलेला आहे.
* प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर दिलेल्या सुचने प्रमाणे लिहा.

भाग - 1

I. या भागात एकूण 10 प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर लिहीणे आवश्यक आहे. प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे दिलेली आहेत. त्यातील योग्य पर्याय लिहा. 10 × 1 = 10

1) निसर्ग माझा व मी निसर्गाचा म्हणणारे कवी

अ) कुसुमाग्रज

आ) बालकवी

इ) केशवसुत

ई) कृ० ब० निकुंब.

2) मातृभाषा म्हणजे

अ) शाळेमध्ये शिकलेली भाषा

आ) विदेशी भाषा

इ) पुस्तकातून शिकलेली भाषा

ई) आई-वडिलांकडून शिकलेली भाषा.

3) भाषा कौशल्याची पहिली पायरी

अ) वाचन

आ) लेखन

इ) श्रवण

ई) भाषण.

4) शिक्षकाने मुलाच्या भाषेचा गौरव का केला पाहिजेत ?

अ) मुलाने आपले अध्ययन प्रभळ करावयाची भाषा आहे

आ) भाषा प्रेमापोटी

इ) साहित्यात आवड निर्माण होण्यास

ई) शिक्षकाचे घटनात्मक कर्तव्य.

5) सामान्य सामाजिक संभाषणात आवश्यक तितक्या भाषा मूल शिकते

अ) शाळेत

आ) घरी

इ) परिसरात

ई) वर्गात.

6) मार्गदर्शीत निबंध म्हणजे

अ) प्रथम विषयाची चर्चा करून निबंध लिहीणे

आ) शुद्ध लेखनाद्वारे निबंध लिहीणे

इ) घरातील थोरांचे साहाय्य घेऊन निबंध लिहीणे

ई) मित्राचे साहाय्य घेऊन निबंध लिहीणे.

7) वर्गात संपन्मूल्य वापरताना लक्षात ठेवावयाचा मुख्य अंश

अ) संपन्मूल्य हे पाहाण्यास आकर्षक असले पाहिजे

आ) संपन्मूल्य हे वर्णनात्मक असावे

इ) संपन्मूल्ये जलद दर्शवून झाली पाहिजेत

ई) अध्ययन उद्दिष्टे स्पष्ट झाली पाहिजेत.

8) मुलाला घरची भाषा शिकण्याचे साधन

अ) खेळ

आ) रडण्याद्वारे आपली आवश्यकता इतरांना सांगणे

इ) घरच्या लोकांचे अनुकरण

ई) थोरांचे मार्गदर्शन.

9) कांही मुले शाळेत बोलताना घाबरतात. कारण

अ) आनंदी असल्यामुळे

आ) उत्साही असल्यामुळे

इ) भितीमुळे

ई) प्रेमामुळे.

10) जसेच्या तसे पाहून लिहीणे म्हणजेच

अ) सुलेखन

आ) अनुलेखन

इ) श्रुत लेखन

ई) गती लेखन.

भाग - 2

II. या भागात एकूण **8** प्रश्न दिलेले आहेत. त्यापैकी **5** प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (प्रत्येक प्रश्नाला **2** गुण)

5 × 2 = 10

1) 'युनेस्को' संस्थेच्या म्हणण्यानुसार साक्षरता म्हणजे काय ?

2) मुलांमध्ये शिक्षक या नात्याने भाषेची आवड कशी निर्माण कराल ?

3) प्रकट वाचन आणि मौनवाचन मधील दोन फरक सांगा.

4) बोली भाषेमध्ये मुलांच्या खेळाचे महत्व थोडक्यात स्पष्ट करा.

5) वाचन म्हणजे काय ?

6) सभावेशक (अंतर्भाव) म्हणजे काय ?

7) मंदगतीने अध्ययन करणाऱ्या मुलांमध्ये अध्ययनाची अनुकुलता उपलब्ध करण्यास वर्गात हाती घ्यावयाची दोन कार्ये सांगा.

8) दृष्टीदोष असणाऱ्या मुलाना अध्ययनात सामावून घेण्यास हाती घ्यावयाचे चार उपक्रम लिहा.

भाग - 3

III. या भागात आठ प्रश्नांची उत्तरे लिहीली पाहिजेत. प्रत्येक प्रश्नात **अ** आणि **आ** असे दोन प्रश्न दिलेले आहेत. त्यापैकी कोणताही एक प्रश्न लिहीणे आवश्यक आहे. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर दोन पानांपेक्षा अधिक नको.

(प्रत्येक प्रश्नाला **5** गुण) 8 × 5 = 40

1) अ) प्राथमिक शिक्षण हे मुलांच्या शैक्षणिक जीवनाचा पाया आहे. स्पष्ट करा.

अथवा

आ) श्रवण आणि भाषण कौशल्यांचे मूल्यांकन अर्थपूर्ण होण्यास तुम्ही कोणता उपक्रम हाती घ्याल ? स्पष्ट करा.

2) अ) घरगुती भाषा आणि मातृभाषा यामधील फरक सांगा.

अथवा

आ) प्राथमिक अवस्थेमध्ये ग्रहण आणि मौखिक अभिव्यक्तीमध्ये येणाऱ्या समस्या स्पष्ट करा.

3) अ) मुलांकडून गोष्टी सांगून घेताना शिक्षकांने कोणती तयारी केली पाहीजे ?

अथवा

आ) वाचनाच्या कौशल्यातीक उपकौशल्यांची यादी कशा रितीने तयार कराल ?

4) अ) प्रारंभिक साक्षरतेचा अर्थ सांगूण साक्षरतेचे महत्व सांगा.

अथवा

आ) घरातून शाळेत आल्यानंतरची मुलाची भुमिका स्पष्ट करा.

5) अ) लेखन कौशल्याच्या विकासात शुद्ध लेखनाची उपयुक्तता विमर्शात्मक स्वरूपाने चर्चा करा.

अथवा

आ) भाषेच्या वापराच्या दृष्टीने आधुनिक समाजाने विभिन्न बाजू मिळविल्या आहेत. या व्याख्येचे उदाहरणासह विश्लेषण करा.

6) अ) मौखिक अभिव्यक्ती आणि लिखीत रूप यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

अथवा

आ) समावेशक वर्गाची गुणलक्षणे लिहा.

7) अ) एक लघुकथा घेऊन इयत्ता 1 ली च्या विद्यार्थ्यांना सांगण्यासाठी तुम्ही कोणती तयारी कराल ? स्पष्ट करा.

अथवा

आ) शुद्धलेखन म्हणजे काय ? ते सुधारण्यासाठी उपक्रम सूचवा.

8) अ) भाषा विकासाचे विविध उपक्रम सांगा.

अथवा

आ) परिसर आणि परिवार यांचा भाषाविकासावर कोणत्या प्रकारे परिणाम होतो ? ते लिहा.